

MESTO KOŠICE

Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Názov materiálu	Petícia obyvateľov mestskej časti Košice – Šaca týkajúca sa územného členenia mesta Košice	
Predkladá	Ing. Jaroslav Polaček, DPA, primátor mesta Košice	
Spracovateľ	Kancelária primátora mesta Košice: petície a sťažnosti	
Dátum zasadnutia	17.09.2026	
Číslo spisu	MK/A/2026/15865	
Uznesenie	MZ:	MR:

Návrh na uznesenie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach v zmysle § 5d ods. 3 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov

A. berie na vedomie

Petíciu obyvateľov Mestskej časti Košice – Šaca týkajúcu sa územného členenia mesta Košice,

B. nesúhlasí

s návrhom na rozdelenie mesta Košice vo forme odčlenenia Mestskej časti Košice – Šaca od Mesta Košice aj s prihliadnutím na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 15/2025-128 o vymedzení vzťahov medzi mestom a mestskými časťami.

Informácia o petícii: „Petícia obyvateľov Mestskej časti Košice – Šaca týkajúca sa územného členenia Mesta Košice“

Mestu Košice a Mestskému zastupiteľstvu v Košiciach bola dňa 17.04.2026 doručená **petícia obyvateľov Mestskej časti Košice – Šaca týkajúca sa územného členenia Mesta Košice**.

Obyvatelia Mestskej časti Košice – Šaca prostredníctvom petície vyjadrujú nesúhlas so zlúčením Mestskej časti Košice – Šaca s inými mestskými časťami, ktoré by viedlo k zániku súčasnej podoby jej samosprávy.

Zároveň za predpokladu, že to právna úprava umožní, žiadajú vyhlásenie miestneho referenda o oddelení Mestskej časti Košice – Šaca od Mesta Košice.

Z hľadiska formálnej stránky predmetná petícia **spĺňa** náležitosti petície podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších zmien (ďalej len „zákon o petičnom práve“). Petíciu svojim podpisom podporilo 77 signatárov prostredníctvom elektronického podpisu a 1021 signatárov prostredníctvom papierového hárku. Dokopy podporilo petíciu **1098** signatárov.

Podľa § 5 ods. 2 zákona o petičnom práve „*iný vecne príslušný orgán verejnej moci ako orgán verejnej moci uvedený v odseku 1 prerokuje petíciu so zástupcom a petičným výborom vtedy, ak petíciu podporilo najmenej 1000 osôb alebo aspoň 8 % osôb oprávnených voliť do orgánov samosprávy obce, ktorej bola petícia určená*“. Podľa § 5d ods. 3 zákona o petičnom práve „*ak je petícia podľa odseku 2 určená obecnému zastupiteľstvu alebo zastupiteľstvu samosprávneho kraja, je zastupiteľstvo povinné petíciu prerokovať na svojom zasadnutí a umožniť vystúpiť počas prerokovania petície zástupcovi a členom petičného výboru*.“

Keďže petícia bola určená aj Mestskému zastupiteľstvu v Košiciach a podporilo ju viac ako 1000 osôb, zo zákona vznikla povinnosť predložiť predmetnú petíciu na rokovanie Mestskému zastupiteľstvu v Košiciach.

Čo sa týka **obsahovej stránky**, v čase predloženia petície boli ustanovenia o zmene členenia mesta Košice na mestské časti podľa § 3 ods. 3 až 6 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov pozastavené, a to uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 15/2025-78 zo dňa 11. 6. 2025 (zverejnené v Zbierke zákonov SR pod č. 208/2025). Dňa 24. 6. 2026 však ústavný súd v danej veci rozhodol tak, že návrhu generálneho prokurátora nevyhovel (nález sp. zn. PL. ÚS 15/2025-128 je zverejnený aj v Zbierke zákonov SR pod č. 194/2026 Z. z.).

Ako vyplýva z nálezu ústavného súdu, hlavným nositeľom samosprávnej pôsobnosti na území mesta je Mesto Košice (nie mestské časti) a s prihliadnutím na ust. § 11a ods. 1 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov by v teoretickom prípade rozdelenia mesta o tejto veci rozhodovali obyvatelia mesta v celomestskom referende (t. j. nie obyvatelia dotknutej „odčleňovanej“ mestskej časti v miestnom referende).

Medzitým však Národná rada SR prijala podstatnú zmenu zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice (novelizujúcim zákonom č. 101/1990 Zb.), v dôsledku ktorej dôjde od roku 2030 k podstatnej zmene v územnom členení mesta Košice (doterajších 22 mestských častí bude nahradených novými 4 mestskými časťami podľa okresov Košice I až IV za podmienky, ak nedôjde k schváleniu alternatívneho usporiadania podľa § 27f ods. 8 zákona č. 401/1990 Zb.).

Vo všeobecnosti pri rozdeľovaní obce na viac obcí platia nasledovné zákonné ustanovenia:

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov *obec zriaďuje, zrušuje, rozdeľuje alebo obce zlučuje vláda nariadením. Rozhodnúť o tom možno iba so súhlasom obce a na základe stanoviska okresného úradu v sídle kraja, v ktorého územnom obvode sa obec nachádza.*

Podľa § 2a ods. 5 cit. zákona *obec sa môže rozdeliť, ak nové obce budú mať katastrálne územie alebo súbor katastrálnych území tvoriaci súvislý územný celok, najmenej 3 000 obyvateľov, ak urbanisticky nesplynuli s ostatnými časťami obce. Obec nemožno rozdeliť, ak do rozvoja odčleňovanej časti obce boli vložené investície, od ktorých je závislá celá obec.*

Tu je však potrebné reflektovať aj už zmienený novelizujúci zákon č. 101/1990 Zb., ktorý do zákona o meste Košice opätovne doplnil vymedzenie územia mesta prostredníctvom vymenovaných katastrálnych území (vrátane katastrálnych území Šaca a Železiarne) – čo v zásade vylučuje „jednoduché“ odčlenenie mestskej časti od mesta Košice a jej transformáciu na novú samostatnú obec len postupom podľa ustanovení zákona č. 369/1990 Zb.

Je v kompetencii mestského zastupiteľstva vyhodnotiť opodstatnenosť petície. Vychádzajúc zo všeobecne známych poznatkov o mimoriadnej územnej rozdrobenosti obecných samosprávnych celkov na Slovensku a s tým spojených negatívnych následkov sa však nejaví ako vhodné, aby sa oddelením mestskej časti Šaca od územia mesta Košice táto rozdrobenosť samospráv ešte viac prehĺbila.

Záverom možno uviesť, že v súčasnosti legislatíva neumožňuje obyvateľom mestskej časti „jednostranne“ rozhodnúť o odčlenení mestskej časti od mesta formou miestneho referenda – prípadné konanie referenda by nevyvolalo žiadne právne účinky. Rovnako ústavný súd v už spomenutom náleze (ktorým nevyhovел návrhu generálneho prokurátora) dospel k záveru, že v rozpore s ústavou nebola ani príslušná legislatívna zmena – ktorou došlo k zrušeniu práva obyvateľov mestskej časti odmietnuť (formou miestneho referenda) rozhodnutie mestského zastupiteľstva o územnom členení mesta Košice.

1 príloha

Košice dňa 27.08.2026

Spracovala: Ing. Katarína Kurimská

Kancelária primátora mesta Košice – petície a sťažnosti